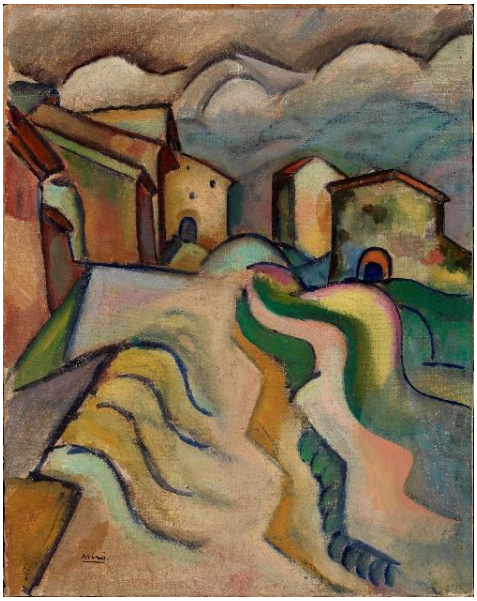
Identificació de l'expedient

Informe relatiu a la proposta d'adquisició de l'obra *Siurana, el poble* de Joan Miró datada el 1917.

Fitxa del bé

Objecte: Pintura
Autor: Joan Miró (Barcelona, 1893–Palma, 1983)
Títol: *Siurana, el poble*
Datació: 1917
Tècnica: Oli sobre tela
Dimensions: 49 × 39 cm

Import total: **1.610.000,00 € + IVA corresponent**

Antecedents

La Direcció General del Patrimoni Cultural, d'acord amb l'oferta de venda presentada pels senyors Josep Viñas Gomis, Jordi Vinyes Gomis i Joan Viñas Gomis, i les senyores Odette Viñas Gomis i Isabel Viñas Gomis, està interessada en l'adquisició de l'obra *Siurana, el poble* de Joan Miró datada el 1917.

Descripció del bé

Siurana, el poble (1917) és una obra realitzada per Joan Miró durant la seva estada a Siurana l'estiu de 1917, un moment clau de la seva etapa de formació artística, sovint definida com la seva etapa fauvista o cubista catalana. Amb només vint-i-tres anys, Miró hi va descobrir la força expressiva de la natura i alguns dels motius vinculats al territori que esdevindrien fonamentals en la seva trajectòria posterior. La solitud de l'indret i el contacte intens amb el paisatge van propiciar una producció molt reduïda de teles, de la qual aquesta obra forma part.

L'obra s'inscriu en el període inicial de l'artista, caracteritzat per una pintura figurativa influïda pel fauvisme i el cubisme, amb una especial atenció al paisatge de les terres de Tarragona. En aquest context, Siurana, el poble mostra una síntesi entre la influència de Paul Cézanne, l'ús lliure del color propi del fauvisme francès i la geometrització dels volums característica del primer cubisme, mantenint alhora una estreta vinculació amb el paisatge mediterrani català.

La composició representa la singular fisonomia del nucli de Siurana, amb una construcció formal basada en la simplificació geomètrica de les parets i les teulades del poble. Aquesta obra és considerada una peça de transició dins la producció de Miró, ja que permet entendre l'evolució des del seu primer llenguatge realista cap a plantejaments més sintètics que culminarien en obres posteriors com *La masia* (1921-1922) i, més endavant, en el desenvolupament del seu univers surrealista.

L'obra va ser exposada per primera vegada l'any 1918 en la primera exposició individual de Joan Miró a les Galeries Dalmau de Barcelona. Està estretament relacionada amb *Siurana, el camí* (1917), realitzada durant la mateixa estada i actualment conservada al Museu Reina Sofía de Madrid. Ambdues pintures comparteixen origen, cronologia i influències estilístiques, si bé presenten enfocaments compositius diferents: mentre *Siurana, el poble* se centra en la representació del nucli urbà i la seva configuració arquitectònica, *Siurana, el camí* dirigeix l'atenció cap al paisatge i l'estructuració de l'espai mitjançant un camí que articula la composició. Aquesta vinculació reforça el valor de l'obra com a testimoni d'un moment determinant en la definició del llenguatge artístic de Joan Miró.

L'artista

Joan Miró (Barcelona, 1893 - Palma, 1983) és una de les figures més destacades de l'art del segle XX i un dels artistes catalans amb major projecció internacional. Nascut a Barcelona el 1893, la seva trajectòria artística es va desenvolupar entre diversos espais que marcarien profundament la seva obra: Mont-roig del Camp, París, Mallorca, Nova York i el Japó.

Els primers anys de la seva carrera van estar estretament vinculats al paisatge de Mont-roig, que es convertí en una font constant d'inspiració i en un element essencial del seu imaginari creatiu. Aquest entorn rural i mediterrani va actuar com a contrapunt a l'efervescència intel·lectual de París, ciutat on, durant la dècada de 1920, entrà en contacte amb les avantguardes i amb els poetes surrealistes. Més endavant, el descobriment de l'expressionisme abstracte a Nova York ampliaria encara més els seus horitzons creatius.

L'arrelament a la terra, l'interès pels objectes quotidians i l'observació del món natural constitueixen alguns dels eixos fonamentals de la seva obra. A partir d'aquests referents, Miró desenvolupà una investigació constant sobre el llenguatge plàstic, allunyada dels plantejaments acadèmics i de l'adscripció estricta a un moviment artístic concret. La seva trajectòria es caracteritza per una recerca permanent de formes d'expressió noves, que el conduí a crear un univers visual propi, identificable per la simplificació formal, la força simbòlica i la llibertat creativa.

Durant la Segona Guerra Mundial es traslladà a Palma (Mallorca), ciutat que es convertí en el seu principal lloc de residència i treball. Allí disposà del taller projectat per l'arquitecte Josep Lluís Sert, un espai que afavorí el desenvolupament de les seves darreres investigacions artístiques.

Reservat en la seva projecció pública però profundament sensible als esdeveniments polítics i socials del seu temps, Miró expressà el seu compromís i la seva visió del món a través de la creació artística. La singularitat del seu llenguatge, construït a partir de la tensió entre realitat i imaginació, l'ha consolidat com un dels artistes més influents i reconeguts de l'art contemporani.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles

Valoració final

L'interès de l'obra rau en el fet que constitueix un testimoni excepcional d'un dels moments més determinants de la trajectòria primerenca de Joan Miró, corresponent a la seva etapa fauvista o cubista catalana. Realitzada durant l'estada de l'artista a Siurana l'any 1917, forma part d'un conjunt molt reduït d'obres sorgides d'un període fonamental en la definició del seu llenguatge plàstic. La pintura sintetitza les influències de Cézanne, el fauvisme i el primer cubisme, alhora que manté una estreta vinculació amb el paisatge mediterrani que esdevindria un element essencial del seu univers creatiu. Així mateix, el seu valor rau en el caràcter de peça de transició, clau per comprendre l'evolució de Miró des de les seves primeres formulacions figuratives cap a les solucions més personals i innovadores que culminarien en obres posteriors de referència. La seva relació directa amb *Siurana, el camí* (1917), conservada al Museo Reina Sofía, i la seva presència a la primera exposició individual de l'artista a les Galeries Dalmau l'any 1918, reforcen encara més la seva significació històrica, artística i documental dins el conjunt de la producció de Joan Miró.

La destinació més indicada per ser dipositada és la Fundació Joan Miró.

Sonia Blasco Andaluz
Cap del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles

Portaferrissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 162 740